

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát
Wellnerova 25, 779 00 Olomouc**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-2078/24-M
Sp. zn. ČŠIM-S-450/24-M

Název	Gymnázium, Šumperk, Masarykovo náměstí 8
Sídlo	Masarykovo nám. 1207/8, 787 01 Šumperk
E-mail	macecek@gymspk.cz
IČO	49 589 792
Identifikátor	600 018 016
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Milan Maceček
Zřizovatel	Olomoucký kraj
Místo inspekční činnosti	Masarykovo nám. 1207/8, Šumperk
Inspekční činnost na místě	11. až 13. 12. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Gymnázium, Šumperk, Masarykovo náměstí 8 (dále také „škola“, „subjekt“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny. Poskytuje vzdělávání v denní formě v oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou 79-41-K/41 Gymnázium a 79-41-K/81 Gymnázium.

V termínu inspekční činnosti škola vzdělávala 578 žáků ve 20 třídách. Evidovala 15 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až čtvrtého stupně a jednoho žáka s odlišným mateřským jazykem.

Podrobné informace o své činnosti škola pravidelně zveřejňuje prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy, průběžně aktualizovaných webových stránek (www.gymspk.cz), sociálních sítí, informačního systému České školní inspekce InspIS PORTÁL nebo různých informačních materiálů a tiskovin.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy naplňuje reálně stanovenou koncepci rozvoje školy, která je zaměřena na poskytování kvalitního vzdělávání s cílem připravit žáky na vysokoškolské studium a podporovat jejich zájem o celoživotní vzdělávání. Úspěšná realizace těchto cílů je doložena trvalým zájmem uchazečů o vzdělávací nabídku a vysokou naplněností školy. Všeobecný osobní rozvoj žáků je podporován řadou rozšiřujících aktivit navazujících na školní vzdělávací programy, jako jsou celoškolní a meziříční projekty, charitativní akce, tematické a odborné exkurze, široká nabídka výběrových seminářů a kvalitní příprava žáků na maturitní zkoušku. Neméně významným přínosem je modernizované materiální zázemí školy, které vytváří optimální podmínky pro vzdělávání. Realizaci koncepčních zámerů podporuje dlouhodobá spolupráce s tuzemskými i evropskými školami, která poskytuje výborné podmínky pro rozvoj jazykového vzdělávání. Důležitou roli sehrává také partnerská spolupráce se zákonními zástupci žáků, školskou radou, nadacním fondem při škole a zřizovatelem školy.

Vícestupňový systém řízení vychází z účelného delegování kompetencí na zástupce ředitele školy, předsedy předmětových komisí a členy školního poradenského pracoviště, kteří při zajišťování chodu školy, koordinaci a řízení pedagogických pracovníků úzce spolupracují. Stanovení transparentních pravidel a jasné vymezených úkolů přispívá k optimálnímu fungování subjektu. Zavedený komunikační a informační systém založený na kombinaci elektronických a tradičních nástrojů dostatečně zajišťuje přenos informací uvnitř i vně školy. Standardně fungující platformu pro participaci všech pedagogů na pedagogických procesech představují jednání pedagogické rady, na nichž ředitel školy projednává všechny záležitosti týkající se vzdělávání a zásadní pedagogické dokumenty. Pedagogové v předmětových komisích efektivně spolupracují s vedením školy především v oblasti naplňování školních vzdělávacích programů, organizace předmětových olympiád, přípravy talentovaných žáků na soutěže, méně se však zabývají evaluací výsledků vzdělávání žáků a vyhodnocováním účinnosti zvolených metod a forem práce ve výuce.

Ředitel školy prokazatelně usiluje o zajištění vzdělávání odborně kvalifikovanými pedagogy. Pedagogický sbor je průběžně doplňován o nové členy, kterým je věnována potřebná pozornost a péče, přispívající k jejich úspěšnému začlenění do vzdělávacího procesu a bezproblémové adaptaci do pracovního kolektivu. Ředitel školy také podporuje profesní rozvoj pedagogických pracovníků a vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání.

Účast v dalším vzdělávání přispívá ke zkvalitnění vzdělávacího procesu a prohlubování znalostí a dovedností vyučujících.

Kvalita vzdělávání je pravidelně posuzována hospitační činností, která je zaměřena především na začínající a nově nastupující pedagogy, včetně následné kontroly posunu kvality jejich pedagogické práce. Závěry z hospitací jsou projednávány s jednotlivými vyučujícími a v obecné podobě také na poradách školy. Přestože je všem pedagogickým pracovníkům poskytována zpětná vazba k jejich práci, nedáří se vždy realizovat nastavená opatření ve výuce a eliminovat některé dílčí nedostatky, jako je například omezené využívání pestrých výukových metod a forem, sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků, formativně hodnotících nástrojů nebo nedostatečné zpracování didaktických závěrů vyučovacích hodin.

Škola podporuje zdravý životní styl zařazováním edukačních programů do vzdělávací nabídky a klade důraz na přirozené pohybové aktivity žáků a jejich psychohygiene. Organizace školního stravování probíhá ve vlastní školní jídelně, kde se stravuje přibližně 90 % žáků školy. Stanovená kapacita školní jídelny však není v současnosti dostatečná. Nabídkou dvou jídel škola podporuje samostatnost žáků při rozhodování o zdravém stravování, přičemž součástí nabídky je pestrá strava v souladu s moderními trendy ve stravování. Školní jídelně se však v termínu inspekční činnosti nedalo plnit požadované výživové normy v rámci školního stravování v komoditě ovoce.

Efektivní hospodaření školy využívající vícezdrojové financování umožňuje zajistit plynulý chod střední školy, školského zařízení i realizaci vzdělávacích programů. Škola je aktivní při hledání mimorozpočtových zdrojů, ředitel školy cíleně sleduje prostředí a materiální vybavení subjektu s cílem vytvoření bezpečného, funkčního a zároveň příjemného prostředí pro práci učitelů a žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve všech hodnocených vyučovacích hodinách převládala pozitivní pracovní atmosféra založená na vzájemném respektu a dodržování předem stanovených pravidel. Efektivita vzdělávacího procesu byla vyšší zejména tam, kde byly zařazovány metody a formy činnostního učení, aktivity podporující tvořivost a iniciativu žáků a úlohy směřující k dosažení vzdělávacích cílů. V těchto vyučovacích hodinách učitelé žáky vhodně motivovali, poskytovali jim zpětnou vazbu a dostatek času na řešení úloh. Pomocí vhodně zvolených produktivních otázek napomáhali k rozvoji logického myšlení a systematizaci probíraného učiva. Žáci aktivně reagovali na otázky, neváhali se ptát na detaily či souvislosti daného tématu, iniciativně přistupovali k phéní úkolů a prokazovali odpovídající úroveň znalostí a dovedností. K lepšímu porozumění vzdělávacího obsahu v širších souvislostech přispívalo časté propojení s mezipředmětovými poznatkami a praktickými příklady, což zároveň podporovalo rozvoj funkčních gramotností žáků. Pozitivním prvkem byla také práce s chybou, která byla zdařile využita jako prostředek k hlubšímu porozumění a lepšímu osvojení výukových témat. Přínos pro efektivní průběh vzdělávání měla také součinnost asistentky pedagoga s vyučujícími. Ve sledované výuce bylo patrné jasné rozdělení rolí – asistentka pedagoga se aktivně podílela na podpoře žáků se zrakovým postižením a zároveň podle potřeby přispívala k pedagogickému působení na ostatní žáky.

Účinnost výuky v části hospitovaných hodin snižovaly méně zdařilé didaktické postupy a dílčí metodické nedostatky. Dominantní role učitele, nízká pestrost vyučovacích metod a převaha transmisivního pojetí výuky, zaměřeného na činnost učitele a předávání hotových poznatků, vedly k nerovnoměrnému zapojení žáků, jednotvárnosti a nižší dynamice

vyučovacích hodin. Až na výjimky chyběla individualizace a diferenciacie zadaných úkolů vzhledem k aktuálním potřebám a možnostem žáků. Učitelé se méně zaměřovali na práci s nadanými žáky, žáky se zájemem o vyučovací předmět či těmi, kteří pracují rychlejším tempem. Často všichni žáci plnili úkoly stejného typu a obtížnosti. V některých sledovaných vyučovacích hodinách nebyl dostatečný důraz kladen na rozvoj digitálních kompetencí žáků, samostatné vyhledávání informací a jejich kritické posouzení z různých zdrojů podle stanoveného zadání. Formativní hodnocení bylo uplatněno jen výjimečně. Vyučující pouze sporadicky ověřovali míru zvládnutí aktuálně probíraného učiva a zřídka využívali závěrečná shrnutí a reflexi výuky se zapojením žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje úspěšnost žáků ve vzdělávání s využitím běžných interních evaluačních nástrojů založených na soustavném pozorování žáka a uplatňování různých forem ústního a písemného zkoušení. Zapojuje se také do výběrového zjišťování výsledků vzdělávání organizovaného Českou školní inspekcí a trvale věnuje pozornost aktivitám, které prohlubují a rozvíjí jejich studijní předpoklady. Škola se zaměřuje na vytváření podmínek pro podporu talentovaných žáků jejich zapojováním do různých druhů soutěží včetně středoškolské odborné činnosti. Nejúspěšnější z žáků pak reprezentují školu v okresních, regionálních a celostátních kolech. Tímto škola zajišťuje žákům nejen prezentaci osvojených teoretických znalostí, ale i aplikaci získaných praktických dovedností při reálných činnostech. Interní a externí evaluace aktuálně umožňuje porovnávat dosažené výsledky s očekávanými výstupy deklarovanými ve školních vzdělávacích programech a hodnotit pokrok žáků v delším časovém horizontu.

Celkové výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výstupům ve školních vzdělávacích programech, v jednotlivých vyučovacích předmětech nevykazují závažné vzájemné odchylinky a mají srovnatelnou úroveň. Na dosahované výsledky vzdělávání pozitivně působí skutečnost, že se škola nepotýká s vysokou absencí žáků ve vyučování. Žáci jsou vedeni ke spoluodpovědnosti za své výsledky při plnění termínovaných úkolů a v rámci vlastní domácí přípravy.

Významným ukazatelem kvalitativního rozvoje žáků je jejich úspěšnost u maturitní zkoušky. Z podrobnější analýzy jejich výsledků je zřejmé, že dlouhodobě přibližně více než polovina maturantů prospívá s vyznamenáním, neprospívají pouze jednotlivci. Ve sledovaném období posledních dvou školních roků dosahovali žáci ve společné i profilové části maturitní zkoušky lepších výsledků v porovnání s průměrem dané skupiny oborů v rámci České republiky. Hrubá neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky se v uvedeném období pohybovala v intervalu 1,7 – 1,9 %. S vysokou mírou osvojených znalostí a dovedností žáků koresponduje rovněž úspěšnost absolventů při přijetí ke studiu na vysokých školách různého zaměření.

Ve škole dlouhodobě zajišťuje a poskytuje své služby školní poradenské pracoviště s jasně vymezenými kompetencemi všech zúčastněných členů, rozšířené o působení školní psycholožky a externí speciální pedagožky. Veškeré činnosti jsou zaměřeny především na péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky s odlišným mateřským jazykem, kariérové poradenství, prevenci rizikového chování, řešení školní neúspěšnosti a na koordinaci služeb s ostatními poradenskými zařízeními. Tím jsou vytvářeny podmínky pro včasnu a úspěšnou identifikaci rozmanitých potíží souvisejících se vzděláváním žáků. Na pravidelných setkáních je konzultována aktuální problematika speciálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků i žáků s rizikem školního neúspěchu, jsou nastavovány vzdělávací

postupy i v souladu s vydanými doporučeními ke vzdělávání. Dále je nabízena pomoc žákům formou individuálních konzultací, skupinového doučování nebo pedagogické intervence.

Jednotliví pracovníci školního poradenského pracoviště aktivně spolupracují na realizaci podpůrných opatření ve všech třídách. Všichni pedagogové jsou pravidelně informováni a mají k dispozici adekvátní odbornou podporu. Škola také zajišťuje metodickou spolupráci mezi pedagogy a asistentkou pedagoga, která poskytuje pomoc žákům s těžkými zrakovými vadami. Těmto žákům je v každodenní praxi poskytována kvalitní asistence, jež zahrnuje úpravu obsahu vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, preferenci individuálního přístupu, využití sluchového stylu učení a práci s kompenzačními i speciálně didaktickými pomůckami.

Patřičný význam přikládá škola prevenci rizikového chování žáků, výchozím materiélem k realizaci preventivních aktivit je podrobně zpracovaný preventivní program školy, který vytváří předpoklady pro pozitivní osobnostní a sociální rozvoj žáků. Účinnost a efektivitu prevence zvyšuje škola také realizací tematicky zaměřených a odborně vedených besed a preventivních programů zajíšťovaných vlastními silami i výběrem z nabídek externích organizací. Realizuje také pravidelné aktivity zaměřené na posilování vztahů mezi žáky, třídnické hodiny, ale i sociometrická šetření v otázkách klímatu tříd i kolektivu pedagogů. Monitoring zpětné vazby o spokojenosti zákonných zástupců se vzděláváním jejich dětí však nebyl doposud zaveden.

Ve škole je zřízen školní parlament, jehož členové podávají návrhy a náměty ke zlepšení celkové atmosféry školy a podílejí se na organizaci pořádaných akcí. Proaktivní přístup žáků v tomto uskupení příznivě ovlivňuje rozvoj jejich sociálních a osobnostních dovedností i postojů, včetně schopnosti efektivně komunikovat a smysluplně trávit volný čas. Žáci mohou vyjádřit své názory také prostřednictvím schránky důvěry, avšak častěji upřednostňují přímé řešení problémů při osobním kontaktu se školní psycholožkou nebo vyučujícími.

Závěry

Vývoj školy

- Škola pokračuje ve zkvalitňování prostorových i materiálních podmínek a v rozvoji přínosných partnerských vztahů.
- Škole se zatím nedaří efektivně využívat potenciálu pestrých organizačních forem i výukových metod při vzdělávání žáků, ale i formativně hodnoticích i sebehodnoticích nástrojů důležitých pro utváření učení žáků.

Silné stránky

- Škola spolupracuje s tuzemskými a zahraničními partnery, což přispívá ke sdílení edukativních zkušeností, k profilaci žáků i vzdělávání nadaných žáků. (1.5)
- Vedení školy systematicky vyhodnocuje stav materiálních a technických podmínek školy a usiluje o jejich průběžné zkvalitňování. Schopnost školy získávat finanční prostředky z mimorozpočtových zdrojů podporuje stanovené priority vzdělávání. (2.4)
- Žáci školy jsou motivováni k dosahování výborných výsledků vzdělávání jejich zapojením do předmětových soutěží, olympiad a středoškolské odborné činnosti. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nízká účinnost nastaveného kontrolního systému ředitele školy. Důsledkem jsou dílčí nedostatky v realizaci školního stravování v návaznosti na plnění výživových norem. (2.1)
- V hodnocených vyučovacích hodinách byly v malé míře zaznamenány činnosti vedoucí k objevování, experimentování a rozvoji kritického myšlení žáků. (4.1)
- Minimálně byly využívány pestré metody a formy výuky, chyběla diferenciacie vzdělávacího obsahu a výukových aktivit pro optimální naplnění individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Žáci ojediněle pracovali s různými informačními zdroji. (4.2)
- Méně časté využívání didaktických závěrů, zapojování žáků do evaluačních aktivit, využívání vzájemného kriteriálního hodnocení nebo sebereflexe vlastního pokroku v části výuky. Učitelé nevytvářeli příležitosti pro účelné využití formativního hodnocení žáků. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti

- Efektivněji realizovat průběžnou kontrolní činnost v oblasti plnění požadovaných výživových norem v rámci školního stravování.
- Podporovat aktivitu žáků využitím pestrých metod a forem ve výuce (názorně-demonstrační metody, heuristické metody, badatelství, třídění informací z různých zdrojů, kooperativní formy výuky aj.).
- Podpořit rozvoj kritického myšlení žáků častějším zařazováním práce s různými informačními zdroji. Vést je k samostatnému objevování poznatků a efektivnímu vyvozování závěrů.
- Důsledně diferencovat vzdělávací činnosti žáků s ohledem na jejich individuální vzdělávací možnosti a potřeby. Ve výuce věnovat zvláštní pozornost talentovaným žákům a podporovat jejich rozvoj pomocí vhodných vzdělávacích aktivit, jako je obohacování výukového obsahu či zadávání specifických úkolů. Pro monitoring a hodnocení těchto aktivit zajistit pravidelnou hospitační činnost výchovné poradkyně.
- Zlepšit činnost předmětových komisí v oblasti evaluace výsledků vzdělávání žáků a vyhodnocování účinnosti zvolených metod a forem práce ve výuce.
- Pověřit předsedy předmětových komisí školy, aby společně s učiteli projednali a nastavili způsob využívání formativního hodnocení, sebehodnocení a vzájemného hodnocení ve výuce. Funkčnost tohoto nastavení ověřovat při hospitační činnosti vedení školy.
- Do evaluačních procesů subjektu zahrnout pravidelné zjišťování kvality školního klimatu se zapojením zákonných zástupců žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činnosti. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírájí

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o Gymnáziu, Šumperk, Masarykovo náměstí 8, ze dne 11. 12. 2024
2. Dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona za školní roky 2023/2024 a 2024/2025 vedená k termínu inspekční činnosti
3. Koncepce rozvoje Gymnázia, Šumperk, ze dne 1. 2. 2016
4. Plán rozvoje školy na léta 2023 až 2025, ze dne 16. 12. 2022
5. Vyhodnocení Plán rozvoje školy na léta 2020 až 2022, SWOT analýza, listopad 2022
6. Vize, mise a hodnoty rozvoje školy, ze dne 2. 10. 2024
7. Plány práce školy pro školní roky 2023/2024 a 2024/2025
8. Plán kontrolní činnosti na roky 2023 a 2024
9. Záznamy z hospitační činnosti, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
10. Dlouhodobý plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků Gymnázia, Šumperk na období 2022-2025
11. Plán DVPP na školní rok 2024/2025
12. Plán systematické podpory začínajících učitelů pro školní roky 2023/2024 a 2024/2025
13. Zápisy z pracovních porad, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
14. Zápisy z jednání předmětových komisí, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
15. Přehledy prospěchu tříd a školy, školní rok 2023/2024
16. Písemné práce většího rozsahu, odborné práce ze středoškolské odborné činnosti, vedené k termínu inspekční činnosti, namátkový výběr
17. Souhrnná dokumentace poradenských služeb ve škole, školní rok 2024/2025, vedená k termínu inspekční činnosti
18. Doklady vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, finančním podmínkám školy a k oblasti školního stravování, vedené k termínu inspekční činnosti
19. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-582/19-M, ze dne 24. 4. 2019
20. Zpráva o opatřeních na odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti, ze dne 7. 5. 2019
21. Webové stránky školy www.gymspk.cz vedené k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

RNDr. Josef Husárek, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Věra Havelková, školní inspektorka

Mgr. Iva Švecová, školní inspektorka

Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

3. 1. 2025